

Mente & Manu

TALLINNA TEHNIKA ÜLIKOOLI AJALEHT

Mustamäe saab uue kultuurikeskuse*

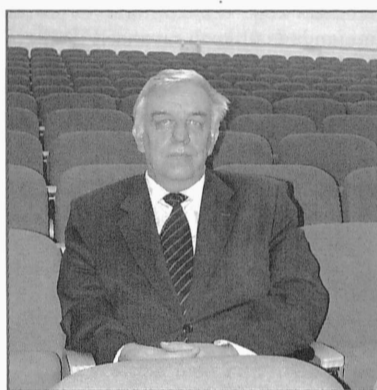
6. veebruaril avas Mustamäel Sütiste tee 21 ukseid uus kultuurikeskus Sütiste Maja, kus saab vaadata eestimaist filmitoodeid ja välismaiseid väärtfilme või nautida teatri- ja kontserdi- etendusi. Avamispidustusel esinesid Tallinna Filharmoonia kammerorkester, TTÜ meeskoori ansambel After6, Lembit Saarsalu ja Olav Ehala.

Kultuurikeskuse südameks on polüfunktsionaalne 370kohaline kino- ja teatrisaal (pildil 1), esimene kinoseanss toimus juba avamisele järgnenud laupäeval, 8. veebruaril. Sütiste Maja tegevdiriectori Jüri Tallinna (pildil 2) sõnul on saali paigaldatud Eesti võimsaim digitaalne filmiprojektor, mis tagab 11 x 6 meetri suurusel ekraanil laitmatu kujutise. Saali põranda tõus on projekteeritud arvestusega, et ekraan oleks hõlpsasti jälgitav igast toolireast. Muga- va filmivaatamise tagavad pehmed ja ruumikad istmed. Lisamaks kinoseansile teatrisaalis valitsevat soliid- sust, tuleb vaatajail välisriided garderoobi jätta. Autoga saabuvad kinosõbrad võivad saalis istudes mure- tud olla, sest hoonetagusele suletud territooriumile on kavandatud 270- kohaline valvema parkla.

Kinopääsme hind ei tohiks Sütiste Majas ulatuda üle 60 krooni, lastele jääks see 20-30 krooni piiresse. Eten- duste ja kontsertide piletihinnad ole- nevad esineja nõudmistest.

Endise Tallinnfilmi juhi ning re- issööri Jüri Tallinna sõnul tööta- sid kunagi kinod nii Mustamäel, Nõmmel, Koplis kui ka Lasnamäel. Praegu on enamik kultuuri- ja meelelahutusasutusi koondunud kesklinna, aga selline olukord vajab muutmist.

"Paljudel linlastel puudub praegu võimalus oma koduasumis filmikul-

tuurist osa saada, pealegi on väärt- filmid loovutanud koha Hollywoodi masstoodangule," nentis Tallinn.

Teatrietendused ja muusikaõhtud

Sütiste Maja tegevus kujuneb siiski laiemaks kui pelgalt filmide demonstreerimine. Nädala esimesel kolmel päeval toimuvatele kino- seanssidele hakkavad neljapäeviti vaheldust tooma teatritruppide eten- dused. Reedeti oodatakse külla muusikasõpru. Laupäevad kuulu- vad lastele, kellele hakatakse kor- raldama nädalavahetuse filmi- ja kontserdipäevi esialgse nimetusega «Minu esimene film, minu esimene kontsert».

Helistuudio ja näitusesaal

Tegevust kavandades peetakse sil- mas ka hoogustuvat eesti filmielu. Sütiste Majja leiavad tulevikus tee kõik Eestis toodetud linatööd. Juba käesoleval talvel on plaanis käivitada kodumaise filmi retrospektiivi mahu- kas programm.

(Järgneb lk 4)

See pole kunstiõpetus, see on NÄGEMISõpetus

Ma pole ammu meie Tehnikaüli- koolis kokku puutunud nii filo- soofiliselt mõlevate ja oma tööst innustunud inimestega kui di- saini lektoraadi juhataja, dot- sent Ilme Rätsep ja lektor Juhan Edvard Illend. Kui nad mulle eel- misel nädalal tutvustasid oma põgusat väljapanekut tudengite õppetöödest peahoone pikas ko- ridoris, tundsin, kuidas minu paljud arusaamad tehnikahari- duse sisust muutusid.

Filoloogina olen harjunud tehni- kainimesi pidama eelkõige pragmaa- tikuiks, kelle jaoks on pühad vaid rat- sionaalsed väärtused - eksaktne arv ja mõtetulemus, ning kes esteetilis- tesse kategooriatesse suhtuvad tea- tava üleolekuga. Tuleb välja, et eksis- in, ja rängalt. Minu teejuhid meie ülikooli esteetilisesse sügavustesse veensid mind selles, et paljudel meie tudengitel on ammendamatu potent- siaal just maailma ilu ja harmoonia nägemisel, neid tuleb vaid innustada nägema ja vaatama, tundma ja mõtes- tama, avastama ja looma.

Me ei kasvata kunstnikke, vaid avatud inimesi

Näitus annab läbilõike kõigist dist- sipliinidest, mida disaini lektoraadi vahendusel saab õppida, kahjuks pal- ju piiratumas mahus, kui selleks lek- toreil oleks potentsiaali ja tahtmist. Kuskil on keegi taas pidanud vaja- likuks just tulevaste inseneride es- teetilise harimise pealt kokku hoida.

Jah, informaatikud võivad saada koolitust joonistamise, kompositsio- ni, visuaalse kommunikatsiooni ja arvutigraafika alal, tekstiileriala in- mesed õppida maali, sealhulgas siidi- maali, disaini põhitõdesid, kunstiajalu- gu, tulevastele ehitusinseneridele on vältimatu keskkonnagraafika ja struktuuritüpoloogia tundmine jne.

Ent õppemahud on kokku tõmmatud ning näiteks visuaalsele tunnetusele aluseks olevale peastjoonistamisele ei taha enam jääda aega ega kohta, kurdab Juhan Illend.

Kokkuhoiu läbi kannatab aga kunagi tulevaste spetsialistide ku- jundatav keskkond, meid ümbritse- va tegelikkuse inimlik mõõde, aga koos sellega usk parema maailma võimalikkusse. Kunagise 5 semestri materjal on kokku surutud 1,5 se- mestri peale, kuid lektor Illend on oma usus fanaatiliselt kindel, tema ei kavatse siiski teha järeleandmisi peamises - tulemuslikkuses.

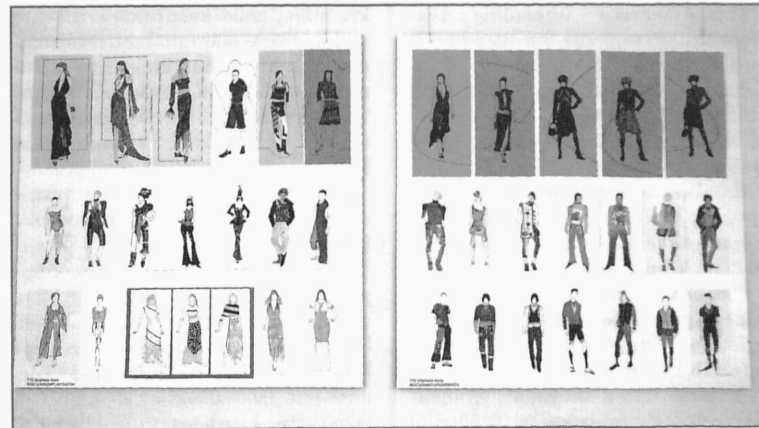
Ilme Rätsep kordab mulle mitu korda, et disaini lektoraat pole mingi taidluskunstnike taimelava, nemad õpetavad tehnikatudengeid abstrakt- selt mõtlema, ennast avama ja leidma ning koos sellega tõrjuma meid ümb- ritsevast üha visualiseeruvast maail- mast seda rämpsu, mis tulvab meieni meediast, internetist, kommertsiali- seeruvast keskkonnast.

Juhan Illend täpsustab: "Me õpe- tame noori nende kõrvade vahel ole- vat tegema nähtavaks valguse ja selle erijuhu - värvi - abil. Visuaalne keel räägib oma vahenditega, struktuu- ridega. Valgus, see on ruumi neljas mõõde. Tegelikult pole ehitusmater- jalideks betoon ega teras, vaid valgus ja vari - punktid, jooned, kaared... Et õppida keskkonda looma, tuleb omandada algtõed, et saaks tekkida dialog."

Enne näha, alles siis teha

Tehnikaülikoolis on tähtsaim nägemisoskus, sellel põhineb sekun- daarne ehk tegemisoskus, oskus ennast nähtavaks teha. Kõige täht- sam on õpetada inimest visuaalset keelt lugema, siis tuleb ka oskus seda kirjutada ehk ise luua.

(Järgneb lk 4)

Vaimust, võimust, traditsioonidest ja internetipõhisest õppest: oma mõtteid ja laenatud tarkust

2.

Toomas Rang
professor

Vaimust ja võimust

Algatuseks üks süütu küsimus: "Miks jääkarud ei söö pingviine?" Vastus ju loogiline: "Aga sellepärast, et jääkarud elavad Arktikas ning pingviinid Antarktikas." Muidu ilmselt sööksid küll, ja kuidas veel. Sarnane probleem: "Kas raha sööb vaimsust?" Kuna siin pole teineteisest kaugel asuvaid pooluseid, siis kahjuks jah, ning aina isukamalt.

Läheme nüüd natuke lõbusamalt edasi. Lugesin mõned head ajad tagasi ühte lugu kolme lõbusa naabrimehe elust mingis Inglismaa külakeses ja seal jäi meelde järgmine lõik. "Minu ühel naabril on kaks koera, aga mu teisel naabril on kolm kassi. Neil elukatel kõigil on pea, neli jalga ja saba ning biokeemia on mõlemal isenditüübil ilmselt küllaltki sarnane. Suures ulatuses kattub vist ka nende geneetiline struktuur. Olen tähele pannud, et koerad lähevad naabrimehe juurde, kui ta kutsub, nad nõuavad endale tähelepanu pööramist ning hoiatavad kui võõrad (näiteks mina) lähenevad.

Miks kassid ei võiks olla rohkem koerte moodi? Või miks ei võiks koerad olla rohkem kasside moodi?

Naabri kassid lähevad naabrimehe juurde aga siis, kui neile meeldib ning peituvad esimese ehmatusega voodi alla kui võõrad (mina) neil külas olen. Olen mitu korda mõelnud, miks kassid ei võiks olla rohkem koerte moodi? Teiselt poolt näen tihti, kuidas naabrimees käib koertega jalutama isegi siis kui sajab jäist vihma, aga kasside peremees vaatab mugavalt televiisorit, kui kassid kasutavad edukalt toas olevat kuiva ja sooja liivakasti. Koeri peab pesema ja harjama, samal ajal kui kassid limpsivad ennast ise korralikult puhtaks. Nüüd tekib teistpidi küsimus, miks ei võiks koerad olla rohkem kasside moodi?"

Viimasel ajal meenub see lugu mulle aga hoopis teises kontekstis,

kui keegi küsib: "Miks ei võiks olla ülikool rohkem äriettevõtte nägu?" Enamus äriliidreid arvab, et kõrg-aga eriti ülikoolid muutuksid tunduvalt efektiivsemateks ja produktiivsemateks, kui nendes rakendatakse äri maailmas tavaks saanud juhtimispraktikat. Samal ajal enamik ülikoolide töötajaid usub otse vastupidi, et nende missioon on nii erinev, et kõrgharidusel ei ole bisniselt mitte midagi õppida.

See pole uus debatt, aga ta lahvatav ikka ja jälle ning on muutumas aktuaalseks ka meil, Eestis. Ei tohi unustada siiski ühte elu põhitõde: kui uskuda eeldust, et see, mis on hea ühele organisatsioonile, on tingimata hea ka teisele, siis on see sarnane mõtlemisele, et mis on hea koertele, siis see on ilmingimata hea ka kassidele. Kui me selle unustame, võime jõuda näiteks järgmise naljaka looni. Lõppenud on kasside ülemaailmne kongress, mis teeb järgmised järeldused: 1) maailm on koerte maailm; 2) kõik kassid on siiski koertega võrdsed (Seega jahikoerte, hundikoerte, jälituskoerte ja narkokoerte kõrval peavad olema jahikassid, hundikassid, jälituskassid ning narkokassid.); 3) kassid on õigusgrupe moodustada, koeraühiskonda tuleb sisse viia kasside kvoot ning juurutada mõiste kvoodikass (Kongress nendib juba ka esimesi võite: osa koeri (ilmselt nõrgemanärvilisemad) püüab juba täna õppida näuguma.); 4) koertekoolidesse tuleb sisse viia eraldi distsipliini kassiteadusest; 5) ja mis ülioluline - tähtsad kassid tuleb ümber nimetada Aristocatideks.

Kui ta kõnnib, nagu firma ja ta räägib nagu firma, kas ta siis polegi firma!?

Ülikoolid ja äriettevõtted on siiski erinevat tüüpi organisatsioonid! Kuid teatud mõõndusega sarnanevad ülikoolid kõigele vaatamata äriettevõttega. Mõlemad institutsioonid pakuvad kaupu ja teenuseid, nad võistlevad tarbijate pärast ning nad sõltuvad ka välisest toetusest. Seega vastus küsimusele, et kui ta kõnnib, nagu firma ja ta räägib nagu firma, kas ta siis polegi firma, on siiski selge ei! Kuid edasi tuleb terve rida olulisi erinevusi.

Esimene erinevus tunnus on see, et ülikoolidel ei ole üldjuhul selgelt fikseeritud omanikku (v.a. eraülikoolid)

ning nad ei saa jaotada kasumit ja seega on seal ka väiksem pressing tegutseda efektiivselt. Tegutsetakse usalduse müümise turul, kus inimesed ei tea täpselt, mida nad ostavad ning ei pruugi neid väärtusi, mida nad õppides omandasid avastada ka aastaid hiljem. Ülikoolide töötajad ja juhid püüavad olla motiveeritud rohkem idealismist kui liikmete orienteeritusest kasumile.

Teine omapärane tunnus on see, et kõik "tarbijad" on subsideeritud, toodet müüakse alla tema tootmishinna ning produkti kvaliteeti hindavad inimesed, kes ise seda toodet ka pakuvad. Kui firmade juhid räägivad direktiividest, korraldustest ja määrustest, siis ülikoolide juhid räägivad üldjuhul siiski õigustest, veendumustest ja soovitudest.

Vaatamata ülikoolide ja äriettevõtete organisatsiooniliste erinevusele on nende pikaajalise püsimise ning edu aluseks olnud just sobiva ja eduka ettevõtlusvormi rakendamine oma eesmärkide saavutamiseks. Erinevused ülikoolide ja äriettevõtete vahel peegelduvad erinevate tehnoloogiate rakendamises, aga samuti vajaduses kohandada erinevate sotsiaalsete gruppide ootustele, kelle ees nad vastutavad. Püüde juhtida ülikooli kitsalt efektiivsuse näitajate alusel võib osutada suurimaks karuteeneks kogu ühiskonnale. Üritades majandada ülikooli sarnaselt EMT või Elcoteqiga, on tulemuseks see, et enamik Eesti ülikoolide tuleks sulgeda ning mõnes suuremas säiliksid vähesed, momendil "efektiivselt" töötavad erialad.

Võrreldes firmadega on ülikoolidel oluliselt mitmesuunalisemad, aga kahjuks ka konfliktsemad eesmärgid ja paljudel juhtudel ka suhteliselt tabamatud väljundid. Arvan, et ülikooli tugevus tulenebki tema kontrastist kommertsettevõtetega ning püüde käsitleda neid asutusi bisnisekeskustena viib automaatselt nende sõltumatuse ning kultuuriga seotuse kadumisele. Kui ülikool defineeriks ennast puhtalt ärireeglitiku alusel, siis sellisel juhul muutuks ta veel üheks hääleks paljude seas juba niigi täistuubitud turuplatsil. Kuid teiselt poolt, kui ülikoolid elavad pidevas alarahastamises ja peavad otsima aina uusi täiendavaid ja tihti mittesihipäraseid rahastamisvahendeid, juhtub ükskord ikkagi see, et akadeemiline altruism ja usalduse paku-

mine asendub üllilihtsa ja vastupandamatu mõttekesega: "Las ostja otsustab!" Ei jaksa ju lõpmatult ka misjonarina tegutseda, kas pole?!

Probleemid ei kao, nad muutuvad kahjaks aina ebameeldivamateks.

Enamik ülikooli nii meil kui mujal on siiski tulnukad (võõrad) võistluslikus keskkonnas, kus institutsioonid eksisteerivad, nikerdades endale sobivat turunišši. Kommertsturgudel eristavad tarbijad tooteid nii hinna kui ka tajutud väärtuste kaudu. Ülikooli pakutava toote kohta on aga kahjuks väga vähe infot, et teha põhjendatud valikuid. Kõrgkoolid eristuvad reputatsiooni alusel. Alles hiljuti avaldati maailma 100 parima (prestii • ikaima) ülikooli edetabel. Ning tõsimeeli arutatakse nii Euroopas kui ka Ameerikas ülikoolide edetabelistamise (*ranking*) problemaatikast. Peab ütlemata, et see on aga üks ütlemata libe tee ja terve omaette teema, millel siinkohal rohkem ei peatuks.

Probleeme vältida ei ole võimalik, kuid on olemas mitmed teid ja võimalusi nendega konfronteeruda ja nendega toime tulla. Probleemid ei kao, nad muutuvad kahjaks aina ebameeldivamateks. Võtmeprobleemiks ülikoolidele jääb see, kuidas säilitada realistlik, kannatlik, aus ja avatud käitumismudel muutuv keskkonnas. On ju triviaalne tõde, kui organisatsioon ei suhtle keskkonnaga efektiivselt, toimib keskkond organisatsiooni suhtes üldjuhul lõhkuvalt ning hävitab organisatsiooni. Kahjuks ei kao keskkonna imperatiivne olemus kuhugi vaatamata sellele, et tegemist on akadeemilise asutusega nagu ülikool.

Probleemi osalise kontrolli alla saamiseks on ilmselt ka meie ülikoolil vaja oluliselt tõhustada strateegilise planeerimise efektiivsust. Kahjuks maailmamajanduse suured nihked viimasel aastatel on mitmedki keskkonnamelemendid muutnud varasemast vähem defineeritavaks ning vähem ennustatavaks ja seega oluliselt ähmananud ka strateegilise planeerimise efektiivsust isegi ärikeskkonnas. Akadeemilises maailmas, kus strateegiline planeerimine on suhteliselt uus nähtus, oleme me tänu sellele olulisemalt ebamäärasemas olukorras.

(järgneb)

Motivatsioonipäevad

Põhja-Ameerika ülikoolide teabekeskuse tegevus on tunduvalt mitmekülgsem kui kajastub nimes. Üheks meie eesmärgiks on olla usaldusväärne partner haridusnõustamise alal Eestis nii õpilastele kui professionaalidele. Pikaajaline õppimisvõimaluste, õpingute finantseerimise ja testideks ettevalmistamise nõustamise kogemus annab meile selleks kindla aluse.

Teabekeskuse projekt **motivatsioonipäevade** korraldamiseks gümnaasistidele osales 2003. aastal edukalt Hansapanga konkursil "Paneme tähed särama". Hansapank toetas teabekeskust 30 600

krooniga, mida kasutame erinevate maakondade noortele motivatsioonipäevade korraldamiseks ning „Stipendiumitaotleja meelespea“ trükkimiseks. Samuti annab projekt võimaluse tihendada haridusalast koostööd koolidega üle Eesti.

Motivatsioonipäevadel tahame noortele sisendada eelkõige ettevõtlikkust teha oma elus julgeid valikuid. Anname praktilist teavet õppimis- ja õpingute finantseerimise võimalustest. Korraldame koolitusi, kuidas konkurentsivõimeliselt osaleda stipendiumikonkurssidel. Tutvustame rahvusvahelisi teste ja erinevate kandideerimisdokumen-

tide täitmise põhitõdesid. Esimene motivatsioonipäev toimub veebruaris Narvas, seejärel jätkame Jõhvis, Kohtla-Järvel ja Paides.

Asjakohase eestikeelse kirjanduse vähesus tingib otsese vajaduse „Stipendiumitaotleja meelespea“ väljaandmiseks, mis sisaldab universaalseid soovitusi konkursside edukaks läbimiseks, õpingute finantseerimise põhitõdesid, praktilisi näpunäiteid dokumentide täitmiseks ja palju muud vajalikku. Meil on hea meel teha koostööd kaasautoritega Hansapangast, maksuametist, Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidust. Loo-

dame selle raamatu kättesaadavaks teha kõigile huvilistele lähima paari kuu jooksul. Peale trükitud eksemplaride saab bukletis sisalduv info kättesaadavaks teabekeskuse koduleheküljel <http://www.eac.ttu.ee>

Oluline on suurendada aktiivsete inimeste hulka, kes on tulevikus ise valmis projekte algatama ja osalema mitmesugustel projektikonkurssidel. Usume, et meie motivatsioonipäevad annavad paljudele koolinoortele selleks esimese tõuke.

Kadri Säde
projektijuht ja ITspetsialist
Põhja-Ameerika Ülikoolide
Teabekeskus

Rahvusvaheliste suhete osakond (RSO) anno 2004

Osalemine koostööprojektides ja võrgustikes

TTÜ teadlaste osalus rahvusvahelistes teadus- ja arendusprojektides on alati olnud professionaalsuse näitajaks.

TTÜ rahvusvaheliste suhete organisatsiooniline struktuur ülikoolis ajaloolisel 2004 aastal, mil Eesti on realselt ühinemas Euroopa Liiduga, vajab nüüd veelgi enam teaduskondade ekspertide, instituutide, asutuste esindajate ning erinevate tugi- ja haldusüksuste ning spetsialistide koostööd, et kinnistada *prioriteetsed valdkonnad*, mis on TTÜs kõrgel tasemel ja milles ülikool pakub konkurentsi teistele Põhjamaadele ja Euroopa ülikoolidele.

Euroopa Liidu rahvusvahelistes projektides osalemine on üha enam suunatud koostöö-võrgustikele ja meeskonnatööle. Lisaks juba toimivatele Euroopa programmidele kavandatakse ka uusi.

Pakume Teile lühiajalist nendete uute võimaluste kohta.

ERASMUS – MUNDUS programm (2004-2008) on suunatud eelkõige Euroopa hariduse kvaliteedi tõstmisele ja laiema dialoogi arendamisele kolmandate riikidega. Ettevalmistusperiood on juba alanud ja ametlik taotluste voor kuulutatakse välja aprillis 2004. Programm on suunatud rahvusvaheliste *Master Courses* arendustegevusteks, stipendiumideks (1-2 aastased grandid kolmandate riikide üliõpilastele, kuuajalised grandid ja reisirahastused õppejõududele), publikatsioonide, ekspertide, kon-

verentside, hindamise jms. toetuseks koostöös Euroopa partnerite ja nn kolmandate riikide ülikoolidega.

Eestis ettevalmistus selles programmis osalemiseks on alanud ja TTÜ RSO kontaktisikon Anu Johannes anu.johannes@ttu.ee

Euroopa Liidu meede ja programmid koostöö laiendamise osas kolmandate riikidega on praegu kuum teema. Kuna koostöös Euroopa ülikoolidega on ka TTÜ võrdväärne ja edukas partner nii SOCRATES/ERASMUS kui LEONARDO DA VINCI programmides, siis saab nende programmide bilateraalseid kogemusi edukalt rakendada nüüd ka koostöös kolmandate riikidega, mida eriti soosib Euroopa Komisjon. Selle näiteks on kaks uuendatud lepingut USA ja Kanadaga koostööks Balkaniriikide, Ladina-Ameerika ning teistega.

Otsitakse aktiivselt projektipartnereid uutesse õppe- ja arendustöö projektidesse.

RSO on saanud paar huvitavat pakumist selliste projektide algatamiseks: Prantsusmaalt ESCIP Ecole Supérieure de Commerce International koostöös Inglismaa University of Lincoln, Saksamaa Fachhochschule für Technik und Wirtschaft (FHTW) Berlin ja Kanada Red Deer College'iga (Alberta).

Info http://europa.eu.int/comm/education/programmes/eu-canada/canada_en.html

TEMPUS programm, mis on meile tuttav juba 1990. aastast, on läbinud mitu faasi ja TEMPUS III avaneb jälle ka meile alates 2004 aasta lõpust.

TTÜ RSO on teinud eeltööd Rootsi Kungliga Tekniska Högskolan'iga (KTH) võimaluste osas sisse anda uusi projekte.

Projektide loeteluga saab tutvuda TTÜ kontaktisiku, teadus-arendusosakonna spetsialisti Liina Kotkase juures: liina.kotkas@ttu.ee

Osalevateks riikideks on kõik Euroopa Liidu liikmesriigid (ka uued liitujad), EFTA riigid ja kolmandad riigid.

Eesmärgiks on konsortsiumide moodustamine ja ühiselt taotletavate 2-3-aastaste projektide (*Joint European Projects*) ja individuaalgrantide kaudu oma tegevusteks toetuste saamine. Erinevatele riikidele laiendavad erinevad võimalused.

Info <http://www.etf.eu.int/tempus.nsf> ja <http://www.etf.eu.int/>

GRUNDTVIG programm on suunatud täiskasvanute koolitusele: transnatsionaalsed projektid, konsortsiumid, vahetusvõimalused koolituse ja haridusega seotud personalile ja võrgustike sisene koostöö

Nimetatud programm haakub oma eesmärkides ka SOCRATES ja LEONARDO DA VINCI programmiga, kuid katab elukestva õppe (*life-long learning*) probleemistiku.

MINERVA tegevused on suunatud informaatika ja infotehnoloogia, avatud ja kaugkoolituse alasele koostööle eelkõige IT alase pedagoogilise hariduse, koolituse ja multimeediaal põhinevate lahenduste kaudu.

Meie osakonnal on töös esimesed projektikavandid ka kahe viimase programmi osas.

(Järgneb)

TalveAkadeemia mitmekesisstab keskkonnakaitse mõistet

Kord aastas kohtuvad Eesti erinevate erialade üliõpilased, et käsitleda keskkonnatemaatikat oma vaatenurkadest. Käesoleva aasta TalveAkadeemia toimub 20.-22. veebruaril Essu mõisas ning seekord lähenetakse ühisele keskkonnahuvile planeerimise, tehnoloogia ja tarbimise aspektist.

Üliõpilased ja nende tööd, mis kantakse ette konverentsi 100pealisele publikule, on juba selgunud. Lisaks suulistele ettekannetele esitatakse üliõpilaste töid stendidel. Kokku on teeb TalveAkadeemial ametlikke ettekandeid 17 üliõpilast, kuid konverentsikeskkonnas on kõigil kohale tulnutel võimalik rääkida oma ideedest teistele. Uute ideede jagamine ja saamine ongi konverentsi iva.

Arutlemist keskkonnahoidliku mõtteviisi eri tahkude üle jätkatakse konverentsi teisel päeval kümme-konnas töögrupis. Suurest tööst võetakse ka puhkust - konverentsi ajakava näeb ette monetunnist vaimuvigutust metsamatkal, et olla valmis kaasa elama öisele diskussioon-arutelule oma ala mõtteidrite vahel.

TalveAkadeemia on esimene tudengite algatatud teaduskonverents Eestis. Korraldajate soov on hoida konverentsi teematika

interdistsiplinaarne ehk mitmesuguseid teadusdistsipliine hõlmav, et üritusele saaksid tulla Põllumajandusülikooli, Pedagoogikaülikooli, Tartu Ülikooli ja Tehnikaülikooli üliõpilased. Idee pärineb EPMÜ keskkonnatudengilt Piia Tammelt: "Projekti eesmärk on tihendada Eesti keskkonnaüliõpilaste koostööd."

"Keskkonnakaitse ja planeerimisega seotud erialasid õpetatakse küll mitmes ülikoolis, kuid üliõpilastel puudub ülevaade, milliseid uurimistemeasid ja -aspekte käsitletakse teistes ülikoolides. See on paik uute mõtete genereerimiseks, kus kohtuvad tulevaste teadusprojektide meeskonnad."

Projekti teostatakse teist korda ning seekord on 18liikmeline korraldustiim moodustatud TU noor-geograafide klubist EGEA, EPMÜ Keskkonnakaitse Üliõpilaste Seltsist ning Pedagoogikaülikooli üliõpilaste keskkonnahingust Sorex. Tehnikaülikooli üliõpilased on korraldajate hulgas TTÜ Säastva Arengu Klubi ning TTÜ Mäeringi näol.

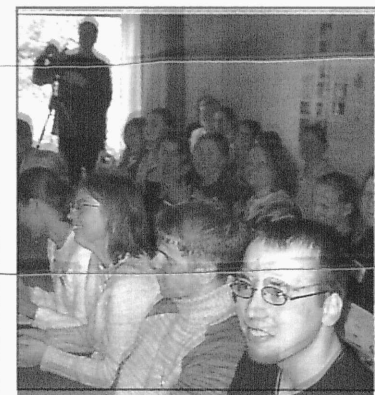
Konverentsile registreerumine algab 9. veebruaril ning kestab kuni kohtade täitmiseni. Registreeruda saab internetis <http://otkos.ee/talveakadeemia>.

Selgusid üliõpilaste parimad keskkonnateemalised uurimustööd

Nelja riikliku ülikooli koostöös korraldatava teaduskonverentsi TalveAkadeemia 2004 keskkonnateemaliste uurimustööde konkursi parimad tööd jaanuaris. Konkursile laekus 28 teadustööde põhjal koostatud artiklit. Töid esitati kolmes kategoorias: tarbimine, tehnoloogia ja planeerimine.

Enim töid laekus tehnoloogia kategoorias, kus komisjon hindas parimaks Mooni Anni kirjutise "Jäätmaade energiapotentsiaali analüüs Palamuse ja Saare valla näitel." Tarbimises oli parim Liian Olle töö "Käsitööd ja käsitööde kasutamiseks vihmausskompostimise abil". Planeerimise teemal osutusid võrdset tugevateks Jürgen Kusmini "Pärandkultuur metsas, inventeerimine ja meetodika endise Läänemaa Velise valla näitel" ning Priit-Kalev Partsi "Väärtuse määramine maastikul."

Töid esitasid bakalaureuse-, magistri- kui doktorikraadi omandajad neljast Eesti riiklikust ülikoolist ja Rootsi Lundi ülikoolist. Uurimustöid hindasid 15 Tartu Ülikooli, Tallinna Tehnikaülikooli, Eesti Põllumajandusülikooli ja Tallinna Peda-

googikaülikooli õppejõudu ning vastavate alade parimad spetsialistid. Komisjoni kuulusid näiteks Ahto Oja Säastva Eesti Instituudist, Kunstiteaduste instituudi juhataja prof Mart Kalm, arhitektuuriajakirja "Maja" peatoimetaja Trini Ojari jpt. Parimad tööd lähevad ettekandmisele tudengite keskkonnateemalises teaduskonverentsil TalveAkadeemia 2004. Mõõdund aasta huvitavaid töid avaldati ajakirjas Akadeemia.

Aivar Hannolainen
TalveAkadeemia infodivisjon

Avagem ukseid välistudengeile!

Tänapäevase ülikooli oluliselt kvaliteedinäitajaks on valmisolek välisüliõpilaste vastuvõtuks ja nende hilisem rahulolu saadud ingliskeelse tasemeõppega.

12.-13.jaanuaril toimus TTÜs seminar "Ülikooli valmisolek välisüliõpilaste vastuvõtuks ja võimalikud probleemid ingliskeelsete õppekavade käivitamisel. Suurbritannia ülikoolide kogemuse näitel". Teemade püstituse ning esituse eest vastutasid Euroopa mõistes tipptegijaid – Christopher Price (rahvusvahelise osakonna juhataja Thames Valley Ülikoolist) ning Rosemarie Lambert (sama ülikooli inglise keele osakonna juhataja), kusjuures mõlemal on ette näidata olulisi saavutusi ülikooli rahvusvahelistumise tagamisel. Kuuluvad ju Inglismaa ülikoolid Euroopas kõige esimesse valikusse, kuhu üliõpilased väljastpoolt Euroopa Liitu soovivad ja saavad õppima tulla – seda ennekõike põhjusel, et enamik välisüliõpilasi on suutelised kõrgharidust omandama lisaks oma emakeelele ainult inglise keeles. Seda asjaolu on inglise ülikoolid ka oskuslikult kasutanud – näiteks on loodud riiklikult toetatav kõrghariduse turunduse ning reklaami võrgustik ja paindlik protseduur välisüliõpilastele viisade andmiseks. Seetõttu on Suurbritannia kogemusest kindlasti palju õppida, sest TTÜ strateegia rahvusvahelistumiseks ning välisüliõpilaste leidmiseks tähendab sisenemist globaalsele haridusturule, kus kehtivad konkurents- ja vabaturu reeglid – seda ka Euroopa ülikoolide vahel.

TTÜ õppejõude ning töötajaid osales seminaril ligikaudu 30. Selle arvuga võib igati rahule jääda, ning samas näitab see TTÜ liikmeskonnana valmidust ülikooli ettevalmistamiseks välisüliõpilaste tulekuks ning ingliskeelsete õppekavade käivitamiseks. Igal juhul on põhjust õppida meie kolleegide kogemustest. Alustasid ju inglise ülikoolid sageli tühjalt kohalt ning pidid paljusid põhimõtteid ning arusaamu praktilise tegevuse käigus omandama ning ümber kujundama. Ei ole mõtet korrata vigu seal, kus neid saab kolleegide kogemuse põhjal ennetada või vältida. Tundub, et seminaril osalejad mõistsid professionaalsest kogemusest osasaamise tähtsust.

Rahvusvahelistumine algab sisemisest valmisolekust

Chris Price ning Rosemarie Lambert alustasid tödemusega, et rahvusvahelistumine algab ülikooli sisemisest valmisolekust. Kui teaduskonnad ei ole valmis arendama ning läbi viima kõrgetasemelist õpet välisüliõpilastele, siis viimased tunnetavad seda peagi ning hoiatav sõnum rändab tagasi nende üliõpilaste kodumaale. Välisüliõpilased ei soovi tunnet (nagu seda ei soovi Eesti üliõpilased välisülikoolides), et nad on teaduskonna põhitegevusest eraldatud ning nendega tegeldakse üksnes seadot-

tu, et toovad ülikoolile täiendavaid rahalisi vahendeid, või et nende ülikoolis viibimine on ülikooli juhtkonna strageegia elluviimise tulemus. Seevastu välisüliõpilaste integreerimine kogu ülikooli akadeemilisse tegevusse võrdväärsete partneritena võib anda impulsi välisüliõpilaste arvu jätkuvaks ning oluliseks suurenemiseks ja konkurentsiks tekkimiseks õppida soovijate vahel.

Seminaril kõneldi sellest, et arvamus justkui välisüliõpilaste arvu märgatava suurendamisega ongi rahvusvahelistumise eesmärk saavutatud, oleks ilmselgelt ennatlik. Kui ingliskeelsed õppekavad ei ole integreeritud teaduskondade põhitegevusega, siis on võõrkeelne õpe ette hääbumisele määratud. Ülikoolidel on võimalik hästi läbiviidud turundustegevusega tuua õppima välisüliõpilaste gruppe tingimusel, et riiklik migratsioonipoliitika ja –ametnikud seda püüdlust mõistavad ja toetavad. Sellega on aga turundustegevuse eesmärk saavutatud ning pall läheb niiöelda teaduskondadele ning ülikooli üldistele tugistruktuuridele. Nüüd on põhieesmärk suhtuda ning luua välisüliõpilastele samad tingimused kui igale teiselegi TTÜ üliõpilasele. Sest näiteid selle kohta, kus välisüliõpilased lahkuvad ülikoolist, mis tegelikult ei ole nende ingliskeelseks koostamiseks valmis, võib leida erinevatest riikidest, sealhulgas ka Eestist.

Osa õppekavast peaks olema e-õppena

Chris ning Rosemarie hinnangul kujuneb kaasaegses maailmas üha tähtsamaks e-õpe, kusjuures ülikoolid võiksid pakkuda osa aineid õppekavast ainult e-õppe vormis. Õppekavade ning õppimisvõimaluste paindlikkus tundub atraktiivne ka välisüliõpilastele.

Jaanuaris läbiviidud seminari käigus valmis rühmatöö tulemusena SWOT analüüs, mis tõi välja nii mõnegi kitsaskoha, millele pole varemalt TTÜs küllaldaselt tähelepanu pööratud. Suurimaks probleemiks tundub olevat lektorite keeleoskuse tase ning välislektorite osakaal. Samuti ei ole piisav vabalt inglise keelt valdavate inimeste hulk, kes suudaksid tagada välisüliõpilaste integratsiooni TTÜ akadeemilise elu kõigis valdkondades. Koostöös personaaliosakonnaga tuleks inglise keeles ette valmistada praktilised seminarid õppejõududele efektiivsetest kommunikatsioonimeetoditest ja klassiruumi õppetöö tulemuslikkuse tõstmisest multikultuurse keskkonnas.

Peamine küsimus, mis jäi ilmselt kõlama enamikule seminaril osalejatest, oli see, kas TTÜ on ikka välisüliõpilaste tulekuks valmis. Sellega on kindlasti niiviisi, et päris valmis ei olda nende tulekuks kunagi ning ei ole mõtet oodata mingit salapärase hetke, kus saame enesele otsa vaadata ning öelda: nüüd oleme valmis ja las' välisüliõpilased tulevad.

Ettevalmistus ingliskeelse õppe jätkuvaks läbiviimiseks ning teaduskondades käivitamiseks peab toimuma samaaegselt rahvusvahelise turundustegevusega. Samas tuleb aktiivselt tegelda ka akadeemiliste tugistruktuuride ja personali ettevalmistamisega, sest ülikooli keskkond peab olema valmis abistama välisüliõpilast temale arusaadavas keeles ning mõistma tema spetsiifikat.

Eraldi valdkonnana tuleks nimetada veel karjääriteenistuse võimaliku laiendamist, sest meile saabuvaltel välisüliõpilastel on tõenäoliselt väga suur huvi töö- ja karjääri võimaluste vastu nii Eestis kui kogu Euroopa Liidus – seda informatsiooni ja nõustamist soovitakse nii õpingute ajal kui peale ülikooli lõpetamist.

Tegutseme aktiivselt välisturgudel

Praegu tegutseb õppeosakonna rahvusvahelise õppe talitus aktiivselt erinevatel välisturgudel – Hiinas, Indias, Soomes ja Türgis. Väljastpoolt Euroopa Liitu tulevate välisüliõpilaste osas tuleb ennekõike riiklikul tasandil saavutada välisüliõpilaste riiki sisenemise protseduuri hõlbustamine. Selles küsimuses on Eesti ülikoolide rektorid juba pöördunud ühisavaldusega Eesti sise- ja välisministri poole.

Kui meil õnnestub saavutada välisüliõpilaste gruppide õppima asumine TTÜs juba 2004. aasta sügisel, siis tagamaks rahvusvahelise tasemeõppe kvaliteeti tuleb nii TTÜ kui teaduskondade tasandil astuda mitmeid olulisi samme rahvusvahelistumise suuna jätkuvaks toetamiseks. Samas ei ole TTÜ kujunemine rahvusvaheliselt arvestatavaks õppeasutuseks, kus soovivad õppida erinevate riikide üliõpilased, võimalik ilma valdava osa TTÜ akadeemilise liikmeskonna toetuseta. See toetus ei pruugi alati tähendada konkreetset tegevust või muudatust igapäevatoos, pigem on see moraalne ja intellektuaalne tugi TTÜ arengustrateegiale.

Loodetavasti mõistame, et TTÜ rahvusvahelistumine on eelkõige tähtis eesti üliõpilastele, sest õppimine multikultuurse keskkonnas avardab maailmatunnetust ning valmistab ette rahvusvaheliseks konkurentsiks. Kui täna viidaks akadeemilise liikmeskonna hulgas läbi hääletus rahvusvahelistumise toetamiseks, siis kuidas kujuneksid tulemused? Kas analoogiliselt Euroopa Liiduga liitumise rahvahääletusega, või oleks tulemus teistsugune? Ehk oleksid ka Euroopa Liiduga liitumise hääletustulemused kujunenud teistsugusteks, kui sellele poleks eelnud aktiivne selgitustöö ja diskussioon!? Selles mõttes täitis hiljutine seminar kindlasti oma eesmärgi.

Mari-Ann Susi
rahvusvahelise õppe talituse juhataja

Mustamäe saab uue kultuurikeskuse*

(Algus lk 1)

Kuna majas on ka korralikud banketiruumid ning baar-bistroo, loodab Jüri Tallinn tulevikus just Mustamäel korraldada tuntud Euroopa rezhissööride filmide Eesti esilinastusi. Kultuurikeskuse tuntuse suurenedes võimaldaks see tuua senisest kiiremini tallinlasteni maailma filmifestivalidel hinnatud töid. Maailmatasemel helitehnika võimaldab kasutada kinosaaali avalikest üritustest vabal ajal ka helistuudiona. Saali fuajee seinapindu on plaanis pakkuda nii Mustamäel elavatele Kunstnike Liidu liikmetele kui ka teistele soovijatele näituste korraldamiseks.

Sütiste Maja osana TTÜ campust

Jüri Tallinn peab ootuspäraseks, et uue kinokeskuse avamiseks näitas üles initsiatiivi Tallinna Tehnikaülikool. "Just 1966. aastal tegevust alustanud TPI filmiklubi oli aknaks, kust suletud ühiskonnas elavad inimesed said heita pilgu maailma filmielu toimuvale," meenutas Tallinn.

"Rohkem kui veerand sajandit teutsenud filmiklubi muutis Mustamäe tol ajal arvestatavaks filmielukeskuseks. Uus kinosaal jätkab neid traditsioone."

Kultuurikeskuse avamine on osa Tehnikaülikooli arengukava teostamisest, mis muu hulgas näeb ette ülikooli territooriumi ning sidusterritooriumide infrastruktuuri korrastamist, kus olulist osa etendab ka soodsa kultuuriruumi loomine. Selle eesmärgi saavutamiseks on investeeritud 10 miljonit krooni kõrgkultuuri tarbimist toetavasse ettevõtmisesse.

Ivo Parbus
Mustamäe linnaosavalitsuse avalike suhete nõunik

* ajalehest "Pealinn"

See pole kunstiõpetus, see on NÄGEMISõpetus

(Algus lk 1)

Lõpuks palub Juhan Illend mind refereerida Kunstiülikooli rektori Ando Keskküla Postimehe artiklit, et nii mõnigi otsustaja ülikoolis kui haridusmaailmas mõistaks, kuhu liigub maailma tööstus ja majandus, kuhu peaks koos sellega liikuma ka tehnikaharidus:

"Kuidas defineerida loovtööstust? Loovtööstus on tööstus, mille sisendiks või lähtealuseks on individuaalne loovus, oskused ja anne ning väljundiks tooted ja teenused, mis on määratletavad brändina, identiteeti ja erinevust loovana. Märksõnadeks on disain ja selle võime luua lisaväärtust erinevuse ja identiteedimehhanismide kaudu. Müüakse elustiili. Nike ja Coca-Cola tootmine on sisseostetud, nad ei juhi tootmist, nad juhivad lugusid, narratiive. Nende keel ei ole analüütiline, vaid intuiitvne ja esteetiline. See on muinasjutuvestja, kunstniku keel, mis müüb."

Kas oleme Tehnikaülikoolis valmis arendama loovtööstust?

Kaasa mõtles
Mart Ummelas

Lootusrikkalt loodusteaduste magistriõppe edendamisest

Ilm oli sügiseselt hall, kui meie lennuk 13. detsembril keskpäeval Amsterdamis lennuväljale maandus. Madalad, vesised pilveräbalad riivasid kõhtudega kanalitest võrgutatud tasast ja madalat Madalmaad. Sooja oli umbes 10 kraadi, aga rohtu näksivad lambad ning hanekarjad tundsid end mitte häirida laskvat ei ilmast ega faktist, et 30 Euroopa riigist olid umbes 50 ülikooli esindajad kogunenud "Fontaine Royale" konverentsikeskusesse esimesele MedNatNet konverentsile.

MedNatNet ehk lühend sõnadest *Medical Natural Sciences Network* on interdistsiplinaarse sisuga koostöövorm, mille eesmärgiks on luua loodus- ja meditsiinteaduste teadmisi ning oskusi ühendav ühisruum. MedNatNet hõlmab selliseid valdkondi nagu meditsiinifüüsika, meditsiiniline keemia, toksikoloogia, biofarmatsiinteadused, molekulaarbioloogia, biomolekulaarne füüsika ja bioinformaatika. Võrgustiku raames loodetakse luua üle-euroopaline keskkond magistriõppe teoreetilisele ja praktilisele poolele. Konkreetseteks põhieesmärkideks on erinevate ülikoolide magistriprogrammide ühtlustamine, hariduse ja teadusuuringute integratsioon, ettevõtete kaasamine ja kaugõppe ning ICT (*Integrated Communication Tools*) ehk integreeritud sidevahendite rakendamine õppes. Finantsiliselt oleks võrgustik tegev Euroopa tudengite vahetusprogrammide ERASMUS/SOCRATES raames.

Eestit esindasid konverentsil Tartu Ülikoolist prof Arvi Freiberg Molekulaar- ja Rakubioloogia Instituudist ja Kalle Kepler Biomeditsiinitehnika ja Meditsiinifüüsika Teadus- ja Koolituskeskusest ning Tallinna Tehnikaülikoolist Biomedite-

siinitehnika Keskusest prof Hiie Hinrikus ja allkirjutanu.

Tiheda töögraafiku sisse mahutasid nii MedNatNet-i töökordaldu-, infovahetuse- ja laienemise-ga seotud arutelud, kui ka *workshop*id põhieesmärkidega seotud teemadel. Lisaks sellele osalesid kõik oma ülikoolide magistriõpet tutvustaval posterisessioonil. Tõde-ti, et magistriõppe hariduse taseme parandamine oleks MedNatNet-i raames loodud kontaktvõrgu abil lihtsustatav ja efektiivsem. Kõige hõlpsam tundus lähiajal organiseerida tudengite vahetust erinevate ülikoolide mitmesugustes uurimisprojektides. Elava arutelu käigus visandati strateegiline plaan tudengite ja õppejõudude koostööks-vahetuseks ning õppemoodu-lite üldstruktuur magistriõppe vahe-tustudengitele. Tutvuti ka kontakt-võrgusiseses internetipõhise suhtlemis- ja infovahetuse programmi esimese versiooniga. Samuti loodi mitmed isiklikud kontaktid, mis on olulise väärtusega nii õppe- kui teadustööl.

Ilmumas ühine infokogumik

Praktilise väljundina tuleks nimetada eelneva koostöö tulemusena valminud info põhjal ühtse infokogumiku väljaandmise kavandamist, mis hõlmaks kõikide osavõt-vate ülikoolide magistriprogramme. Tulevikus plaanitakse veel luua "A European Study Guide Medical Natural Sciences", mis sisaldaks infot neile tudengitele, kes sooviksid MedNatNet-i raames pakutavat rahvusvaheliselt orienteeritud õppe-programmi läbida. Otse loomulikuks jätkuks sellisele magistri-programmile nähakse erinevate riikide ülikoolide ühiste doktorantide, nn. *twin doctorates*, loomist. Samuti

on loomisel infopank ettevõtetest-firmadest, millede huvifääri võik-sid MedNatNet-is loodav kompetents ja kontaktid kuuluda.

Põnevates teadusettekanetes kajastati Amsterdamis Vrije Ülikoolis teostatavaid ja võrgustikuga lähemalt haakuvaid teemasid. Prof Rob Heethaar Füüsika ja Meditsiinitehnoloogia Instituudist tutvustas funktsionaalse magnetresonants- ja positron emissiooni tomograafia ning magnetentsefalograafia abil saadud ühisinformatsiooni põhjal kudedele, sealhulgas vähkkoe, lokaliseerimise ja diagnostikaga seotud projekte. Veel uuritakse luude implanteerimise ja mitteinvasiivse silmadiagnostikaga seonduvaid teemasid.

Biotransformatiivsetest ensüümidest ja nende modelleerimisest seoses farmakokineetikaga andis lühiülevaate prof Nico Vermeulen Molekulaartoksikoloogia Instituudist. Kui peale prof Rienk van Grondelle ettekannet elementaarsetest sündmustest ensüümide reaktsioonides, sealhulgas bakterite valgusstimulatsiooni ja fotosünteesi uurimisest femtosekundilises ajaskaalas spektrofotomeetriliste meetoditega, teatas prof Freiberg Tartust, et nad on sama grupiga ühiseid teaduspublikatsioone avaldanud, siis tekkis assotsiatsioon eestlaste, sadama ja Hemingwayga.

Eesti esirinnas üleminekul 3+2

Eesti tunnustuseks tuleb veel kindlasti lugeda seda, et enamikes õppekavadest on üle mindud Bologna 3+2 süsteemile, mis tundus mõnele EL liikmesmaa ülikoolile kauge muusikana. Samuti on positiivne, et korraldajate poolt organiseeritud infotunnil kohalikele

tudengitele tunti huvi ka Tallinnas pakutava biomeditsiinitehnika magistriõppe vastu.

Huvitavaks kujunes lühiekskursioon Vrije Ülikooli CIT laborisse, kus demonstreeriti mitme meetri suurusele ekraanile projitseeritavaid kujutisi, mida sai kasutada muuhulgas ka molekulide 3Dstruktuuri uurimiseks. Mõtlemisainet andis tõdemus, et hoolimata tehnika kasutamisest tudengite õpetamiseks mõnedel kursustel, on sellisele vägevale tehnoloogilisele imesajale raske praktikas rakendust leida. Sama tendentsi konstateeris ka Soome Kuopio ülikooli esindaja - viimase tehnika sõna järgi muretsedud videokonverentsiaparatuur lihtsalt seisab ja kogub tolmud.

Ei tea, kas on selle põhjuseks vajadus inimliku suhte (õpilane-õpetaja) järele või õppejõudude piiratud ajaressurs, et vastavaid õppematerjale ette valmistada. Teema, mille üle tuleks kindlasti Eestis mõelda enne samalaadsete strateegiate rakendamist.

Ehkki konverentsil olid kohal peaaegu kõigi EL liikmes- ja kandidaatriikide esindajad (vaid 5 riiki pole hetkel kontaktvõrgu liikmed), kutsuti kõiki üles leidma uusi osalejaid ka juba kaasatud ülikoolidest, et võrgustik oleks erinevates institutsioonides võimalikult hästi esindatud.

Lahkusime, peas uued ideed ja südames lootus, et see kõik kunagi meie magistriõppuritele kõrgetasemelisi haridusvõimalusi pakuks. Loodetavasti on ka Madalmaadesse jõudnud talv ning sillerdavateks uisuradadeks muutunud kanalid on täis rõõmsameelselt liuglevaid amsterdamlasi.

Ivo Fridolin
TTÜ Biomeditsiinitehnika
Keskus

Vivat!

Heino Lill – 60

13. veebruaril 1944 sündis Tartus poisslaps, kes sai nimeks Heino ja kellest kasvas 185 cm pikkune mees, kellest sai aastaid hiljem Eestimaal tuntud ja hinnatud korvpallur ja treener Heino Lill.

Heino enda esimeseks treeneriks oli korvpallur, teenekas treener ja spordipedagoog Ilmar Kullam, kes andis talle algteadmised korvpallist kogu eluks ja süstis poissi armastuse selle ala vastu. Koolipoisina kuulus Heino Eesti noortekoondisse ja seejärel 10 aastat (1963-1972). Eesti täiskasvanute koondisse ning Kalevi esindusmeeskonda.

Juubilar on olnud ka rahvaste spartakiaadi (ühtlasi NSV Liidu meistri-võistlused) hõbeda (1967) ja pronksi (1971) võitnud meeskonnas, kuulunud 1969. ja 1971. aastal Eesti meistermeeskonda. Paraku raske põlvtrauma ja sellele järgnenud operat-

sioon tõmbasid Heino tippsportlase karjäärile kriipsu peale.

Pingeliste treeningute ja võistlus-sõitude vahel oli Heino 1969. aastal jõudnud lõpetada TRÜ kehakultuuri-teaduskonna ja omandanud treeneri elukutse. 1972. aastal alustas ta treeneritööd vanemõpetajana TPedI kehakultuuriteaduskonnas, olles ühtlasi ka instituudi meeskonna treener. Sellega algas Heino Lille uus tee tippu, nüüd juba treenerina. Ta oli "Ehitaja" meeskonna moodustaja ja 1974.-78 vanemtreener, seejärel Eesti koondise ja "Kalevi" esindusmeeskonna treener ja hiljem ka vanemtreener.

1982. aastal tegi Heino Lill oma isiklikus elus olulise pöörde ja kolis Leetu, jätkates seal tööd Vilniuse Statyba assistent-treeneri ja hiljem Leedu koondnaiskonna ning Vilniuse naiskonna vanemtreenerina. Heino Lillele anti Leedu teene-

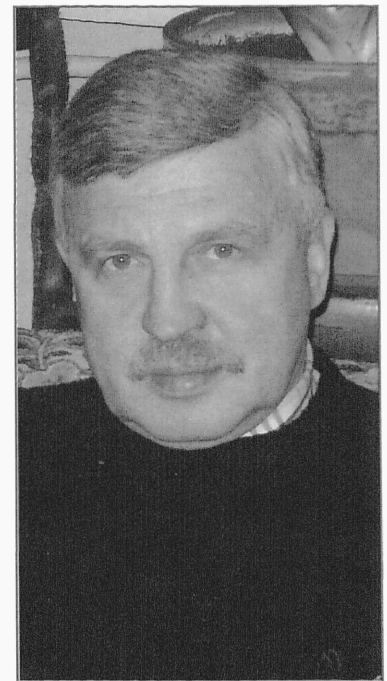
lise treeneri aunimetus.

Heino rändurihing aga ei taltunud ja ta kolis Soome, kust lõpuks kodumaale naasnuna võttis vastu uue väljakutse, hakates Tallinna Tehnikaülikooli spordikeskuse ja spordiklubi juhatajaks. Tema silme all renoveeriti vana spordihoone, muutus õppetöökorraldus.

Alati on ta valutanud südant üliõpilasspordi saatuse ja muidugi korvpalli pärast - see on endiselt tema kõige suurem armastus. Juubilar ei karda ise tööd ja nõuab seda ka teistelt. Kindlasti on Heino kõige suurem unistus, et meie ülikoolil oleks ainult oma üliõpilastest koosnev kõrgtasemel korvpallivõistkond.

Soovime Sulle jätkuvat energiat, head tugevat tervist!

Sinu kolleegid
spordikeskusest
ja spordiklubist

Eesti kõrgkoolide töötajate spordivõistlused

Jaanuari algupoolel toimusid Audentese spordihoones ja tennisehallis Eesti kõrgkoolide õppejõudude ja töötajate spordivõistlused. Need korraldas Eesti Akadeemiline Spordiliit ja vahetu läbiviija oli Audentese Ülikool. Turniir toimus kolmandat korda, sel aastal osales rekordiline arv osavõtjaid, kokku 28 võistkonda. Osalejate hulgas olid ka Helsingi Ülikooli vanemad võrkpallurid ja Tallinna linnavalitsuse ja kultuuriministeeriumi võistkonnad.

Meie ülikoolist oli väljas kaks võistkonda korvpallis, kaks võistkonda võrkpallis, maletajad ja tennisistid. Kõige tublimad olid korvpallurid vanemas vanusegrupis, kes saavutasid esikoha. Võidukasse võistkonda kuulusid Heino Lill, Aadu Paist, Viktor Viktorov, Rein Liivoja, Tiit Randa ja Jüri Tanner.

Tenniseturniiril tuli teistel samuti tunnustada meie ülikooli paremust, esikoha saavutas Andres Öpik ja kolmanda koha Alari Purju. Maletajad ja

nooremate meeste võrkpallivõistkond said auhinnalise kolmanda koha. Korvpalli vabavisetes oli Viktor Viktorov teine ja Heino Lill kolmas.

Olime küll tublid, aga kahjuks kaotasime väärtuslikemad karikad Tartu Ülikoolile - üldvõidu ja osavõitaktiivsuse eest. Milles siis on probleem? Kuidagi ei saa me kokku naiste võistkondi. Spordiklubisse ei jõua info, kas meil on töötajaid, kes mängiks võrkpalli ja korvpalli.

Kevadel toimuvad Palangas Balti tehnikaülikoolide töötajate suvemängud, ka sinna on oodatud võistlema meie ülikooli töötajate võrkpallinaiskond.

Võrkpallimängijad daamid, võtke palun ühendust spordiklubiga. Aeg on hakata treenima.

Tehnikaülikooli Spordiklubi tänab kõiki töötajaid, kes osalesid võistlustel ja aitasid kokkuvõttes saavutada auhinnalise teise koha.

Aino Voltri
TTÜ spordikeskus

Teadmiseks

Tulumaksuseaduse §26 alusel saab residentist füüsilise isik maksustamisperiodi tulust maha arvata samal perioodil tasutud enda, alla 26 aasta vanuse ülalpeetava või nende puudumisel ühe alla 26 aasta vanuse Eesti alaealise elaniku koolituskulud.

Üle 26 aastase isiku koolituskulud saab tulust maha arvata vaid koolitusel osalenud isik. Koolituskuludisid saab isik oma tuludeklaratsioonis maha arvata, kui tal

on maksustamisperioodil tulu, millest mahaarvamisi teha.

Kõikide 2003.a. laekunud õppeteenustasude kohta edastab Tallinna Tehnikaülikool info Maksuametile. Maksuamet avaldab info eeldeklaratsioonides alates 15.02.2004 oma koduleheküljel. Vajadusel on võimalik tõendeid õppemaksude tasumise kohta saada ka TTÜ raamatupidamise ja eelarve osakonnast peale 15.02.2004.

Eve Valgma
raamatupidamise
ja eelarve osakond

TTÜ majandusteaduskonna söökla ka õhtuti lahti

Kopli majas asuv TTÜ majandusteaduskonna söökla on selle aasta veebruarikuus avatud magistrantide ja TTÜ üliõpilasesinduse sotsiaaltoimkonna survele kella 20ni (reedeti 18ni). Kui eksperiment end ära tasub, jääb söökla õhtuti avatuks ka edaspidi.

Pikka aega oli TTÜ majandusteaduskonna söökla avatud vaid kella 18ni, seetõttu pidid õhtuste loengute kuulajad kannatama tühja kõhtu. Eelkõige häiris see magistrante, kel loengud lõpevad kell 20.30 (teadusmagistrantidel isegi kell 21.15), kes peale pikka tööpäeva ei saanud loengute vaheajal süüa.

Söökla probleemi lahendamine oli Klubi Majandusmagister esindaja TTÜ üliõpilasesinduse sotsiaaltoimkonnas, Ermo Eero jaoks südameasjaks ning eksperiment end esimese samm probleemi lahendamise teel. Kui see peaks ebaõnnestuma, siis suletakse söökla edaspidigi juba kell 18. Seepärast peaksid eksperimenti ajal magistrandid meelde tuletama varasemat head komment loengute vaheajal ka sööklas söömas käia. Varem said üliõpilased õhtuti loengupausi ajal vaid automaadist kohvi juua. TTÜ majandusteaduskonna sööklas tegeleb toitlustamisega Adaat Group OÜ.

Tahame teile pakkuda paremat siseinfot teadus- ja arendustegevuse kohta

Teadus- ja arendusosakond on koostanud paremaks teadus- ja arendustegevuse info edastamiseks ülikooli siseselt valitud TTÜ akadeemilise personali töötajate e-posti aadressidest listid. Listid on jagatud teadus- ja arendustegevustegevuse erinevate tegevusvaldkondade järgi:

- Koostöö ettevõtetega – peamine edastatav info on koostööpakkumised ettevõtlussektorilt
- Liikmeskonna ettevõtlikkus – peamine edastatav info on liikmeskonna ettevõtlikkust ja spin-off ettevõtlust puudutav
- Arenduskeskused – peamine edastatav info on arenduskeskustega seonduv
- Tippkeskused – peamine edastatav info on tippkeskustega seonduv
- Intellektuaalomand – peamine edastatav info on intellektuaalomandi küsimusi puudutav
- Rahvusvaheline koostöö – peamine edastatav info on rahvusvaheliste koostöö projektide pakkumised

• Sihtfinantseerimine – peamine edastatav info on sihtfinantseerimisega seonduv

• Koolitus – peamine edastatav info on infoseminaride, konverentside jms kohta

• Doktorandid – peamine edastatav info on teadus- ja arendustegevuse ürituste kohta

Listide koostamisel lähtuti senisest koostööst teadus- ja arendusosakonna ja teadlaskonna vahel ning arvestati vastavate teadus- ja arendusosakonna spetsialistide ettepanekuid. Listide manageerimiseks kasutatakse tarkvara Mailman versioon 2.0.6.

Kui kellelgi on huvi mõne ülal toodud listiga liituda või sealt end tingimata eemaldada, palun sellest teada anda merike.lepp@ttu.ee .

Merike Lepp
Kommertssuhete spetsialist
Teadus- ja arendusosakond

1918
TALLINNA
TEHNKAÜLIKOO

Tallinna Tehnikaülikool omab ligi neljakümne Eesti kõrgkooli seas juhtivat rolli tehnika kõrghariduses, pakkudes rahvusvaheliselt konkurentsivõimelisi õppe-, innovatsiooni- ja teadustegevuseid.

Tallinna Tehnikaülikool kuulub välja konkursi järgmiste akadeemiliste ametikohtade täitmiseks:

TTÜ GEOLOOGIA INSTITUUT

- järeldoktor 1,0 kohta 01.03.2004-31.12.2005
- sihtfinantseeritava teema "Baltika mandri loodeosa Hilisordoviitsiumi ja Siluri merede ökosüsteemide areng ning nende osat geoloogia progressis" juurde

Dokumendid esitada TTÜ Geoloogia Instituuti:

Estonia pst 7, Tallinn 10143
Telefon: (0) 644 4189, e-mail: inst@gi.ee
http://www.gi.ee

TTÜ ELEKTROONIKAINSTITUUT

- järeldoktor 1,0 kohta 01.03.2004-31.12.2005
- sihtfinantseeritava teema "Seire- ja andmehoivesüsteemid: elektroonsed komponendid, tehnoloogia, lülitused; mudelid, algoritmid, süsteemiintegratsiooni meetodid" juurde

Dokumendid esitada TTÜ personaliosakonda:

Ehitajate tee 5, Tallinn 19086
Telefon: (0) 620 2058, e-mail: pp@ttu.ee

Järeldoktori kohale võivad kandideerida kõik järeldoktori koha sihtfinantseeritava teadusteema taotluse esitamise tähtajal kuni 35-aastased (kaasa arvatud) isikud, kelle doktoritöö kaitsmisest ei ole möödunud rohkem kui kolm aastat ning kelle doktoritöö valmis väljaspool seda struktuuriüksust või sihtfinantseeritavat teadusteemat, mille raames ta järeldoktori kohale kandideerib.

Konkursil osalemiseks esitada alljärgnevad dokumendid:

- omakäeline avaldus asutuse direktori/rektori nimele;
- curriculum vitae (vormi leiate aadressilt <http://www.ttu.ee> töö- ja praktika alt);
- kõrgharidust või akadeemilist kraadi tõendava dokumendi originaal või notariaalselt tõestatud ärakiri;
- teadustööde ja publikatsioonide nimekiri;
- TTÜ õppejõud ja teadustöötajad esitavad tööplaani-aruande eelneva tööperioodi kohta;
- konkursil osaleja soovil muud tema poolt oluliseks peetavad dokumendid ja materjalid.

Dokumentide esitamise tähtaeg on 19. veebruar 2004.a.

Täpsem teave konkursi kohta TTÜ personaliosakonnast aadressil:

Ehitajate tee 5, Tallinn 19086
Telefon: (0) 620 2056, e-mail: pp@ttu.ee
http://www.ttu.ee

Toimetus & kontakt

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht *Mente et Manus*

19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-214), faks 620 3591

Toimetaja Mart Ummelas e-mail: ajaleht@ttu.ee,
tel 620 3615 www.ttu.ee/ajaleht/

Küljendaja Siiri Timmerman

Dura lex, sed lex

Karm seadus, aga seadus